

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1954 ΚΑΙ 1955 (*)

ΥΠΟ

ΑΝΑΣΤ. Π. ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

§ 43. *Ἰδιαίτερα νομικὴ μεταχειρίσις κληρικῶν*

I. Πρὸς ἀρ. 283.

III. 319. Διὰ τοῦ ν. 2800 τῆς 6/7 Ἀπριλίου 1954 Περὶ τροποποιήσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων τῆς περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νομοθεσίας ἀρθρ. 33 (πρὸς β. δ. τῆς 13/14 Ἰανουαρίου 1956 Περὶ κωδικοποιήσεως τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν ἀρθρ. 4 καὶ 207) καταργήθη ἡ στεροῦσα τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τοὺς κληρικοὺς καὶ μοναχοὺς διάταξις τοῦ β. δ. τῆς 15/16 Ὀκτωβρίου 1952 Περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον νόμου τῶν περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων ἀρθρ. 5.

320. Ν.δ. 3075 τῆς 6/9 Ὀκτωβρίου 1954 Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 5026 κλπ. ἀρθρ. 2 ἀντικαθιστᾷ τὸ ἀρθρ. 11 § 1 τοῦ ἐν ἐπικεφαλίδι ν. 5026/1931 ὡς ἑξῆς : « Ἐνορκοὶ δὲν δύνανται νὰ ὄσιν ἰσοβίως...οἱ κληρικοὶ οἰουδήποτε βαθμοῦ καὶ παντὸς θρησκευματος, ὡς καὶ οἱ μοναχοί».

321. *Ἰερωνύμου Κοτσώνη* : Ἡ ψῆφος τῶν κληρικῶν. Ἡ ἱστορικονομικὴ ἀποψις ἐν Ἀκτίνες τ. 17(1954) σ. 246-254.

322. *Μεθοδίου Φούγια* : Τὸ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι τῶν κληρικῶν ἐν Πάνταινος τ. 46(1954) σ. 262-263, 282-284.

323. *Δ. Στρουμπούλη* : Κλήρος καὶ πολιτικὴ ἐν Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς τ. 37(1954) σ. 343-354.

IV. 324. *Λαρίσης Δωροθέου* : Οἱ σεβ. μητροπολίται ὡς μηνυταὶ ἢ μάρτυρες πρὸς τῶν ἀνακριτῶν καὶ τῶν κοινῶν ποινικῶν δικαστηρίων ἐν ΑΕΚΔ τ. 9(1954) σ. 3-6.

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 299 τοῦ προηγουμένου τεύχους.

325. *K. Μύτιτα*: Ἡ ἐγκλήσις ὑπὸ κληρικῶν μετ' ἐπισκοπικὴν ἄδειαν κατ' ἄρθρον 60 § 4 τοῦ ν. 671/1943 ἐν Ν.Β. τ. 3(1955) σ. 346-347.

326. *Φ. Παπαδήμα*: Τὸ ἀπόρρητον τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως ἐν ΑΕΚΑ τ. 10(1955) σ. 121-126.

327 - 329. Γνωμ. Εἰσαγγελέως Α. Πάγου 4/1955 ἐν Ν.Β. τ. 3(1955) σ. 281 = ΕΕΝ τ. 22(1955) σ. 676 διὰ τὸν τρόπον κλητεύσεως τῶν κληρικῶν ὡς κατηγορουμένων ἐνώπιον τῶν κοινῶν ποινικῶν δικαστηρίων καὶ Ὁρκωτὸν δικαστήριον Ρόδου 10/1954 ἐν Ν.Β. τ. 2(1954) σ. 1153 καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν 10595/1955 ἐν ΑΕΚΑ τ. 10(1955) σ. 215 διὰ τὴν συνταγματικότητα τοῦ ἀρθρ. 60 § 4 τοῦ ν. 671/1943, ἐξαρτῶντος τὴν ὑπὸ κληρικοῦ ἄσκησιν ἀγωγῆς, ἐγκλήσεως κλπ. ἐξ ἀδείας τῆς προϊσταμένης τούτου ἀρχῆς.

VI. 330-331. Αἱ Ἐφ. Ἀθηνῶν 90/1954 ἐν ΑΕΚΑ τ. 9(1954) σ. 157 = Ν.Β. τ. 2(1954) σ. 376 καὶ Α.Π. 642/1954 ἐν ΑΕΚΑ τ. 9(1954) σ. 258 = ΕΕΝ τ. 22(1955) σ. 415 = Ν.Β. τ. 2(1954) σ. 1194 = Θέμις τ. 65(1954) σ. 967 (καὶ ἀγὼρ. ἀντιεσαγ. Α.Π. Α. Τούση) δέχονται τὸν ἐρμηνευτικὸν χαρακτήρα τοῦ ν. 2067/1952, καθ' ὃν οἱ καθηρημένοι κληρικοί, οἱ ἐκ μοναχῶν προερχόμενοι, κληρονομοῦνται ὡς κληρικοί.

Προβλ. ἀρ. 157.

§ 44. Ἰδιαιτέρα νομικὴ μεταχειρίσις μοναχῶν. Κληρονομικὴ τούτων διαδοχὴ

332 - 333. Κατὰ τὴν Πρωτ. Ἀθηνῶν 2007/1954 ἐν ΑΕΚΑ τ. 9 (1954) σ. 163 ὁ μοναχὸς δὲν δύναται νὰ υἰοθετήσῃ οὐδὲ νὰ υἰοθετηθῇ, κατὰ δὲ τὴν Πρωτ. Ἀθηνῶν 11368/1955 αὐτόθι τ. 11(1956) σ. 70 κατὰ τῆς ἀποδεικνυούσης τὴν ιδιότητα προσώπου τινὸς ὡς μοναχοῦ κατὰ τὸ ν.δ. 1918/1942 βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου μητροπολίτου χωρεῖ ἀνταπόδειξις διὰ βεβαιώσεως ἑτέρου, ἐγγύτερον πρὸς τὰ πράγματα εὗρισκομένου ἀρχιερέως.

Προβλ. ἀρ. 157, 319, 320, 330, 331.

§ 45. Μυστήρια καὶ τελεαὶ τελεαὶ

334.* *W. Elert*: Abendmahl und Kirchengemeinschaft in der alten Kirche hauptsächlich des Ostens, Berlin 1954.

335.* *B. Katsanevakis*: I sacramenti nella chiesa ortodossa, Napoli 1954.

336. *Π. Τρεμπέλα*: Τὸ κῦρος τῶν ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν καὶ αἱ κατ' αὐτοῦ ἀντιρρήσεις τῆς ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν Θεολογία τ. 26 (1955) σ. 337 - 374.

337 - 338. Διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κήδευσιν βλ. *Γερμανοῦ Πολυζωΐδη*. Διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας ἀντιτίθεται εἰς τὴν καῦσιν τῶν νεκρῶν ἐν Ἐκ-

κλησία τ. 31 (1954) σ. 317 - 318 καὶ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν ἁγίων *B. Παναγιωτοπούλου* : Προσπάθεια ἁγιοποιήσεως Γρηγορίου Ε' κατὰ τὸ 1823 ἐν Ἑλληνικῇ Δημιουργίᾳ τ. 13 (1954) σ. 356 - 360 ὡς καὶ ἀνωτέρω ἀρ. 91, 197, 198, 199 διὰ τὸν προσφάτως εἰς ἅγιον ἀνακηρυχθέντα Νικόδημον τὸν ἁγιορεῖτην.

§ 46. Γάμος. Σύστασις καὶ λύσις

339. *B. Biondi* : Il diritto romano cristiano τ. III, Milano 1954 ἰδίᾳ σ. 69 ἐπ.

340. *Λαοῖσις Δωροθέου* : Περιπτώσεις μικτῶν γάμων ἐν Θέμισ τ. 65 (1954) σ. 617 - 619. Κατὰ τὸ πρὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον.

341. *II. Δουμπόρια* : Τινὰ περὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐπισκόπου διαδικασίας πρὸς συνδιαλλαγὴν τῶν συζύγων ἐν Ἀρμενόπουλος τ. 8 (1954) σ. 428 - 430.

342. *A. d' Emilia* : I responsi del canonista bizantino Demetrio Comaziano in materia d' impedimento matrimoniale da affinità ἐν Studi in onore di P. de Francisci τ. IV, Milano 1955 σ. 133 - 158.

343. *A. Εἰδρυγένους* : Παρατηρήσεις [ἐπὶ ἀποφάσεως τοῦ ἐλβετικοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ δικαστηρίου] ἐν EEN τ. 21 (1954) σ. 119 - 124. Ἐπισκόπησις καὶ κριτικὴ τῶν ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐπιστήμῃ προσπαθειῶν πρὸς ἐρμηνευτικὴν θεμελίωσιν τοῦ νομικῶς ἀναγκαίου τῆς ἱερολογίας ὑπὸ ὀρθοδόξου κληρικῶν διὰ τὴν ὑπόστασιν τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τελουμένου γάμου ἑλλήνων ὑπηκόων. Ὁ συγγραφεὺς ἀποκρούει πάσας τὰς ἐξενηχθεῖσας γνώμας καὶ συνιστᾷ νομοθετικὴν τοῦ θέματος ρύθμισιν.

344. **G. Hofmann* : Kirchengeschichtliches zur Ehe des Herrschers Theodor II. Palaiologos (1407 - 1443) ἐν Ostkirchliche Studien τ. 4 (1955) σ. 129 - 137. Δίκαιον μικτῶν γάμων.

345. *I. Κισκίρα* : Τὸ διαζύγιον κατὰ τὸ δίκαιον τῆς Ὑδρας ἐν Τὸ Μέλλον τῆς Ὑδρας τ. 15 (1955) σ. 134 ἐπ.

346. *II. Παναγιωτάκου* : Τινὰ περὶ μικτῶν γάμων κατὰ τὸ ἰσχύον ἐν Ἑλλάδι δίκαιον ἐν ΑΕΚΑ τ. 9 (1954) σ. 110 - 120. Θεωρεῖ ἀντισυνταγματικὴν τὴν ἰσχυροποιούσαν τοὺς πρὸ τοῦ ἔτους 1940 μικτοὺς γάμους διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 75 § 2 Εἰσαγ. νόμου τοῦ Ἀστ. Κώδικος.

347. *N. Patrinoakos* : The sacramental character of marriage. A study of practice of the Greek Orthodox Church on the basis of St. Paul's theology of marriage ἐν Greek theol. review τ. 1 (1955) σ. 118 - 132.

348. *II. Ζέπου* : Τὸ δίκαιον εἰς τὰς ἑλληνικὰς Ἀσσίζας τῆς Κύπρου ἐν ΕΕΒΣ τ. 25 (1955) ἰδίᾳ σ. 320 ἐπ.

Πρβλ. ἀρ. 100, 195, 203α.

349 - 361. Ἐκ τῆς νομολογίας αἱ Α. Π. 648]1954 ἐν ΑΕΚΔ τ. 10 (1955) σ. 70 = ΕΕΝ τ. 21 (1954) σ. 1212, Ἐφετ. Πατρῶν 746]1954 ἐν ΕΕΝ τ. 22 (1955) σ. 458 μετὰ παρατηρήσεων Δ. Εὐρυγένους ἀναφέρονται εἰς τὸν κατὰ τὸ προϊσχῦσαν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον τύπον τελέσεως γάμου ὀρθοδόξου μετὰ ἑτεροδόξου, ἢ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 129]1955 ἐν ΕΕΝ τ. 22 (1955) σ. 584 εἰς τὴν ὑπὸ τὸ αὐτὸ νομικὸν καθεστῶς ἀπόδειξιν τῆς τελέσεως γάμου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἢ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1392]1955 αὐτόθι σ. 1147 εἰς τὴν ἱερολογία, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν ὑφίσταται γάμος οὐδ' ἂν οὗτος ἐτελέσθη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἢ Ἐφετ. Ἀθηνῶν 3878]1954 ἐν ΑΕΚΔ τ. 10 (1955) σ. 214 εἰς τὴν κατὰ τόπον ἀρμοδιότητα τοῦ βοηθοῦ ἐπισκόπου διὰ τὴν προηγουμένην τῆς δίκης διαζυγίου ἀπόπειραν διαλλαγῆς τῶν συζύγων, αἱ Α.Π. 23]1955 ἐν Ν. Β. τ. 3 (1955) σ. 312, 149]1955 αὐτόθι σ. 452 καὶ 511]1955 ἐν ΑΕΚΔ τ. 11 (1956) σ. 65 διευκρινίζουν ὅτι ἐν τῇ πρὸς τὸν μητροπολίτην ἀναφορᾷ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἀναγράφονται οἱ λόγοι διαζυγίου καὶ συνεπῶς καὶ οἱ μεταγενεστέρως ἀναφανέντες δύνανται νὰ στηρίξουν τὴν ἀγωγήν διαζυγίου, τέλος αἱ Πρωτ. Ἀθηνῶν 7223]1954 ἐν ΑΕΚΔ τ. 9 (1954) σ. 164, 9166]1954 αὐτόθι σ. 264, 10191]1954 ἐν Ν. Β. τ. 2 (1954) σ. 999, 12929/1954 αὐτόθι τ. 3 (1955) σ. 49 καὶ Πρωτ. Πειραιῶς 3354]1954 ἐν ΕΕΝ τ. 22 (1955) σ. 260 μετὰ παρατηρήσεων Σ. Λιβιεράτου ἐξετάζουν τὰ κατὰ τὴν ἀπόπειραν διαλλαγῆς ἐπὶ ἑτεροδόξων συζύγων.

§ 47. Κήρυγμα καὶ θερησκευτικὴ ἐκπαίδευσις

362. Ν. δ. 2982 τῆς 26 Αὐγούστου / 2 Σεπτεμβρίου 1954 Περὶ καθορισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἡλικίας διορισμοῦ ἐκπαιδευτικῶν ἐν γένει λειτουργῶν [ἐν οἷς καὶ τῆς ἐκκλησι. ἐκπαιδεύσεως] καὶ ἱεροκηρῶν.

363. Ν. δ. 3037 τῆς 6/8 Ὀκτωβρίου 1954 Περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἐν Λευκωσίᾳ τῆς Κύπρου λειτουργούσης ἱερατικῆς σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας» ὡς ἰσοτίμου πρὸς τὰ ἐν τῷ κράτει λειτουργοῦντα κατώτερα ἐκκλησιαστικὰ φροντιστήρια.

364. Ν. δ. 3069 τῆς 6/9 Ὀκτωβρίου 1954 Περὶ μεταγραφῆς τῶν μαθητῶν τῶν ἐκκλησι. σχολῶν καὶ τοῦ ἱεροδιδασκαλείου Βελλᾶς εἰς σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως.

365. Ν. δ. 3376 τῆς 20/26 Σεπτεμβρίου 1955 Περὶ παροχῆς εἰδικοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς καθηγητὰς τῆς Ἀθωνιάδος ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς.

366. Ν. δ. 3379 τῆς 20/26 Σεπτεμβρίου 1955 Περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἰδίᾳ ἀρθρ. 20 - 34 καὶ 41 διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐκπαίδευσιν.

§ 48. Διοικητικὴ ἐξουσία ἐπὶ προσώπων

367 - 368. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 537/797 ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου 1955 ἐγκύκλιος τῆς Διαρκοῦς Ἱεραῆς Συνόδου ἐν Ἐκκλησίᾳ τ. 32 (1955) σ. 86 ἐπ. ἀπαγορεύει εἰς τοὺς μητροπολίτας δημοσιογραφικὰς δηλώσεις, ἐνῶ ἡ ὑπ' ἀρ. 710[802 τῆς 15 Μαρτίου 1955 αὐτόθι σ. 94 ἀπαγορεύει γενικῶς εἰς τοὺς πρεσβυτέρους, διακόνους καὶ μοναχοὺς νὰ δημοσιογραφοῦν ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων, ἔξαιρουμένων τῶν ἐποικοδομητικῶν ἄρθρων καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν διατριβῶν.

§ 49. Διοικητικὴ ἐξουσία ἐπὶ πραγμάτων. Ἐκκλησιαστικὴ περιουσία

369. *G. Ostrogorsky*: Pour l'histoire de la féodalité byzantine, trad. *H. Grégoire*, Bruxelles 1954 ἰδία σ. 17 ἐπ.

370. *Μεθοδίου Φούγια*: Τὰ οἰκονομικὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Πάνταινος τ. 46 (1954) σ. 206-209.

Διὰ τὰ ἔργα εὐποιίας εἰδικώτερον βλ.

371. *K. Amantos*: Zu den wohltätigen Stiftungen von Byzanz ἐν OCP τ. 21 (1955) σ. 15-20.

372. *W. Schubart*: Parabalani ἐν The Journal of egyptian archaeology τ. 40 (1954) σ. 97-101.

Πρβλ. ἀρ. 119, 306.

373-374. Α.Π. 558]1954 ἐν Ν.Β. τ. 2 (1954) σ. 1119 διὰ τὸν χαρακτῆρα τῶν νεκροταφείων ὡς πραγμάτων ἐκτὸς συναλλαγῆς καὶ Α.Π. 684] 1954 ἐν ΑΕΚΑ τ. 10 (1955) σ. 71 = Ν.Β. τ. 2 (1954) σ. 1256 = ΕΕΝ τ. 21 (1954) σ. 1222 = Θέμις τ. 65 (1954) σ. 1061 διὰ τὴν κατὰ τὸ προῤ-σχῶσαν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δίκαιον παραγραφὴν τῆς ὑπὸ μονῶν ἀσκουμένης διεκδικητικῆς ἀγωγῆς.

§ 50. Διαχειρίσεις περιουσίας μητροπόλεων, ναῶν καὶ μονῶν

375. Β. δ. 26 Μαρτίου]7 Μαΐου 1955 Περὶ ὄρων καὶ τρόπου ἐκποίτησεως ἐκκλησιαστικῶν καὶ μοναστηριακῶν ἀκινήτων. Ἀντικαθίσταται τὸ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος β.δ. τῆς 12 Δεκεμβρίου]30 Ἰανουαρίου 1940.

376. Ν. 3217 τῆς 26]30 Ἀπριλίου 1955 Περὶ ἀγορᾶς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐκτάσεων τοῦ ΟΔΕΠ.

Πρβλ. ἀρ. 315.

377. Κατὰ τὴν Α.Π. 389]1955 ἐν Ν.Β. τ. 3 (1955) σ. 861 ἡ εὐεργετικὴ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου διάταξις τοῦ περὶ ἀναγκαστικῶν ἀπαλλοτριώσεων

ἀ.ν. 1731|1939 ἀρθρ. 16 § 5, ἀφορῶσα τὴν προθεσμίαν διὰ τὸν ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ΟΔΕΠ.

§ 51. Ἔσοδα καὶ ἀσφάλις κληρικῶν

378. Ν. 2877 τῆς 28 Ἀπριλίου | 5 Μαΐου 1954 Περὶ μισθοδοσίας τῶν ἐπανερχομένων εἰς τὴν ἐκκλησίαν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων.

379. Ἀπόφ. Ὑπ. Θρησκευμάτων ὑπ' ἀρ. 134505 τῆς 10 Μαΐου | 17 Ἰουνίου 1954 Περὶ ἐγκρίσεως συμπληρώσεως τοῦ ἀρθρου 15 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ΤΑΚΕ.

380. Ἀπόφ. Ὑπ. Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀρ. 57173 τῆς 7|7 Ἰουνίου 1954 Περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἐκ [κληρικοσῆμων] πόρων τοῦ ΤΑΚΕ.

381. Ἀπόφασις Ὑπ. Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀρ. 65428 τῆς 20 Ἰουνίου | 12 Ἰουλίου 1954 Περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ΤΑΚΕ παρεχομένων συντάξεων.

382. Τὸ ν. δ. 2961 τῆς 10|25 Αὐγούστου 1954 Περὶ συστάσεως Ὁργανισμοῦ ἀπασχολήσεως καὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας ἀρθρ. 12 § 1 ὁρίζει ὅτι τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας ἐξαιροῦνται μεταξὺ ἄλλων οἱ ἱερωμένοι.

383. Ἀπόφ. Ὑπ. Θρησκευμάτων ὑπ' ἀρ. 10431 τῆς 23 Δεκεμβρίου 1954|11 Ἰανουαρίου 1955 Περὶ καταργήσεως τῶν ὑπ' ἀρ. 23537|1948 καὶ 67907|1948 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀρθρ. 16 τοῦ ἀπὸ 24-8-1931 Καταστατικοῦ τοῦ ΤΑΚΕ».

384. Ἀπόφ. Ὑπ. Θρησκευμάτων ὑπ' ἀρ. 99836 τῆς 23 Δεκεμβρίου 1954 | 26 Ἰανουαρίου 1955 Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἀρθρων Καταστατικοῦ ΤΑΚΕ. Τροποποιοῦνται τὰ ἀρθρ. 12-17, ἀφορῶντα κυρίως τὰς προϋποθέσεις ἀπονομῆς συντάξεως.

385. Ἀπόφ. Ὑπ. Συντονισμοῦ, Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀρ. 81001 τῆς 3|5 Αὐγούστου 1955 Περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ΤΑΚΕ παρεχομένων συντάξεων.

Πρβλ. ἀρ. 318.

386. Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου 406|1955 ἐν ΑΕΚΔ τ. 10 (1955) σ. 127 διὰ τὴν συνταξιοδότησιν ὑπὸ τοῦ ΤΑΚΕ τῆς χήρας καθαιρεθέντος κληρικοῦ.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

§ 53. Ἐκκλησιαστικαὶ ποιναὶ ἐπιβαλλόμεναι εἰς πάντα τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ μυστήριον τῆς μετανόιας

387. *J. Grotz: Die Entwicklung des Busstufenwesens in der vornicänischen Kirche, Freiburg i. Br. 1955.

388. *A. Méhat: Pénitence seconde et péché involontaire chez Clément d'Alexandrie ἐν Vigiliae christianaе τ. 8 (1954) σ. 225-233.

389. O. Michel: Binden und Lösen ἐν Reallexikon τ. II (1954) σ. 374 ἐπ.

390. B. Poschmann: Busse αὐτόθι σ. 805 ἐπ.

391. Τοῦ αὐτοῦ: Busstufen αὐτόθι σ. 814 ἐπ.

392. A. Rütty: Zur neutestamentlichen Begründung des Buss-sakraments ἐν Internationale kirchliche Zeitschrift τ. 44 (1954) σ. 218-231.

393. Αἰμιλιανῶς Τιμάδου: Ἡ «Διδασκαλία τῶν Ἀποστόλων» περὶ τῶν μετανοούντων ἐν Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς τ. 38 (1955) σ. 319-326, 383-393, 472-479 (συνεχ.).

394. W. Winogradow: Die orthodoxe Lehre und Praxis des Buss-sakraments ἐν Internationale kirchliche Zeitschrift τ. 44 (1954) σ. 158-172.

Προβλ. ἀρ. 326, 334.

§ 54. Ἐκκλησιαστικαὶ ποιναὶ ἐπιβαλλόμεναι εἰς κληρικοὺς καὶ μοναχοὺς

395. K. Χατζηψάλτη: Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκκλησίας τῆς Κύπρου κατὰ τὴν βυζαντινὴν περίοδον. Γ'. Ἡ καθαίρεσις τοῦ Ἀμαθοῦντος Ἰωάννου ἐν Κυπριακαὶ σπουδαί τ. 18 (1954) σ. λη' ἐπ.

Προβλ. ἀρ. 101.

§ 57. Ἐπὶ μέρος ἐκκλησιαστικὰ ἀδικήματα

396. A. Berger: La concezione di eretico nelle fonti giustiniane ἐν Rendiconti delle sedute dell' Accademia Nazionale dei Lincei, 8η σειρά τ. 10 (1955) σ. 353-368.

397. J. Dupont: Le schisme d'après saint Paul ἐν L'Église et les églises τ. I [1954] σ. 111-127.

398.* A. Μιτσιδου: Οἱ πατριάρχαι Γεννάδιος καὶ Ταράσιος περὶ σιμωνίας ἐν Ἀπόστολος Βαρνάβας τ. 15 (1954) σ. 298 ἐπ.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

§ 58. Γενικά. Ἐκκλησιαστικά ὄργανα μὴ ἐπιφορτισμένα ἀποκλειστικῶς τὴν ἄσκησιν δικαιοδοσίας

399. *I. Βιοβίτζη*: Τὸ πρόβλημα τῆς Ἱστορίας τοῦ μεταβυζαντινοῦ δικαίου ἐν Ἐπιτηρῆσι τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου τ. 6 (1955) σ. 131-153. Δι' ἐκκλησιαστικά δικαστήρια ἐπὶ Τουρκοκρατίας.

400. **P. Caspers*: Der Güte - und Schiedsgedanke im kirchlichen Zivilgerichtsverfahren. Eine kirchenrechtliche Untersuchung über das Wesen der episcopalis audientia, Diss. Mainz 1954.

401. *A. Dumas*: (Histoire de la) juridiction ecclésiastique ἐν Dict. dr. can. τ. VI [1954] σ. 236 ἐπ.

402. *K. Τριανταφυλλοπούλου*: Ἀνέκδοτον ἔγγραφον περὶ ἀσουλίας καὶ νομοθετικῆ τεχνικῆ Λέοντος τοῦ σοφοῦ ἐν Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τ. 29 (1954) σ. 113-116.

Πρβλ. ἀνωτ. ἀρ. 108, 194.

403. Σ.Ε. 1134]1955 ἐν ΑΕΚΔ τ. 10 (1955) σ. 213 διὰ τὴν πειθαρχικὴν ἔξουσίαν τοῦ μητροπολίτου ἐπὶ τῶν ψαλτῶν.

§ 66. Σχέσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς δίκης πρὸς τὴν ποινικὴν

404. Γνωμ. Νομ. Συμβουλίου 443]1955 ἐν ΑΕΚΔ τ. 10 (1955) σ. 129 δι' ἀνάκλησιν καθαιρέσεως ἐν ἀνατροπῇ τῆς ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινῶ ποινικοῦ δικαστηρίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

§ 68. Ἅγιον Ὅρος

405. *E. Amand de Mendieta*: La presqu'île des caloyers. Le Mont Athos, [Bruges 1955].

406. *B. Λεντάκη*: Ἡ διοργάνωσις τῆς μοναχικῆς πολιτείας τοῦ Ὁρους ἐν Ἑλληνικῇ Δημιουργίᾳ τ. 13 (1954) σ. 521-534.

407. *R. A. Klostermann*: Probleme der Ostkirche, Göteborg 1955 ἰδίᾳ σ. 64 ἐπ.

408. Στ. *Κοτσιάνου*: Τὸ ἄβατον τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἀπὸ κανονικῆς ἀπόψεως ἐν Ἀρμενόπουλος τ. 8 (1954) σ. 724-732.

409. *P. L'Huillier*: Origine et developpement du monachisme athonite ἐν *Messenger de l'Exarchat* τ. 6 (1955) σ. 33-44.

410. *G. C. Soulis*: Tsar Stephen Dusan and the Mont Athos ἐν *Harvard slavic studies II: Essays dedicated to Fr. Dvornik*, Cambridge Mass. 1954 σ. 125-139.

Ποβλ. ἀρ. 175.

411 - 415. Σ.Ε. 1309]1954 καὶ εἰσήγησις *M. Στασινοπούλου* ἐν ΑΕΚΑ τ. 9 (1954) σ. 252 = ΕΕΝ τ. 22 (1955) σ. 268 = Θέμις τ. 65 (1954) σ. 1056 διὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἀλλογενῶν ἀγιορειτῶν μοναχῶν ἀπώλειαν τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας. Ἡ Πρωτ. Ἀθηνῶν 7922/1954 ἐν ΑΕΚΑ τ. 9 (1954) σ. 165 ἀρνεῖται προσωπικότητα εἰς τὰς σκήτας, κελλῖα καὶ λοιπὰ ἐξαρτήματα τῶν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει μονῶν, ἡ δὲ Πρωτ. Ἀθηνῶν 11368]1955 αὐτόθι τ. 11 (1956) σ. 70 ἀσχολεῖται μὲ τὰς διατυπώσεις πρὸς λήψιν ἀποφάσεως ὑπὸ ἀγιορειτικῆς μονῆς διὰ τὴν ἄσκησιν ἐνδίκων μέσων ἐν πολιτικῇ δίκῃ. Ἡ Πρωτ. Χαλκιδικῆς 20/1954 αὐτόθι τ. 10 (1955) σ. 216 δέχεται τὴν ἀρμοδιότητα τῶν κοινῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διὰ τὰς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ἰδιωτικὰς διαφορὰς τὰς πηγαζούσας ἐκ τῶν ἀδικημάτων τῆς αὐτοδικίας καὶ παρανόμου βίας, ἐν ᾧ ἡ Πρωτ. Χαλκιδικῆς 19]1955 αὐτόθι σ. 220 ἀρνεῖται τὸ ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἐναγώγιμον τῆς πρὸς διατροφήν ἀξιώσεως τοῦ μοναχοῦ.

§ 69. Δωδεκάνησος

416 - 417. Αἱ Ὁρκωτ. δικ. Πειραιῶς 10]1954 ἐν Ν. Β. τ. 2 (1954) σ. 1153 καὶ 26]1954 ἐν ΑΕΚΑ τ. 10 (1955) σ. 73 θεωροῦν ὡς εἰσαχθεῖσαν εἰς Δωδεκάνησον τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 60 § 4 τοῦ ν. 671]1943, ἐξαρτῶσαν τὴν ὑπὸ κληρικῶν ἄσκησιν ἀγωγῆς, ἐγκλήσεως κλπ. ἐξ ἀδείας τῆς προϋσταμένης αὐτοῦ ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς. Ἀντιθέτως ὀρθῶς Π. Παναγιωτᾶκος ἐν ΑΕΚΑ αὐτόθι.

ΠΙΝΑΞ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Adam A.	282	Daniéλου J.	2
Adriani M.	54	Darrouzès J.	176
Afanasieff N.	250	Debrunner A.	48
*Αλιβιζᾶτος A. 1, 27, 49, 218, 225, 236		Deichmann F. W.	55
Altaner B.	47	Delehaye H.	185
Amand de Mendieta D. 237, 283, 405		Δελιαλῆς N.	112, 165
*Αμαντιος K.	371	Δεντάκης B.	406
*Αναγνωστόπουλος B.	226	Devresse R.	188
*Ανθιμος Νουβίας	270	Dölger F.	113, 114
*Αργέντης Φ.	219	Doens I.	82
*Αθηναγόρας Ἐλαίας	7	Δωρόθεος Λαρίσης 254, 279, 324, 340	
Βαγιακάκος Δ.	92	Δουμπόγιας Π.	341
Βαμβέτσος A.	304	Dumas A.	401
Banner W. A.	212	Dumont P.	284
Bardy G.	72, 238	Dupont J.	397
Βασδραβέλλης I.	93	Δουβουνιώτης K.	172
Βασιλάς H.	94	Egenger D. N.	9
Βασίλειος [Ἀτέσης] πρ. Δήμου 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 200		Ehrhardt A.	57, 271
Bataille A.	89	Εἰρηναῖος Σάμου	227
Bean G. E.	166	Elert W.	334
Βέης N.	189	*Ἠλίας (Λαυριώτης)	198
Berger A.	396	Emilia A. d.	342
Βησσαρίων (Γρηγοριάτης)	107	Ensslin W.	56
Beyer H. W.	295	Εὐμένιος Λάμπης καὶ Σφακίων 115, 116	
Βεζανῆς Δ.	214, 215	Εἰδρυγένης Δ.	343, 350
Biondi B.	339	Εὐθύμιος (Διονυσιάτης)	117
Βισβίτζης I.	108, 109, 399	Evert - Kappesowa H.	10
Βλάχος Γ.	206	Feine H. E.	39, 40
Blanc J.	70	Flückiger F.	213
Botte B.	257	Fraser P. M.	166
Burn - Murdoch H.	239	Garitte G.	186
Canova Reg.	164	Geanakoplos D.	11, 12
Caspers P.	400	Γεννάδιος Ἡλιουπόλεως καὶ Θεϊ- ρων 3, 118, 119	
Χατζηψάλτης K.	85, 395	Γεώργιος πρ. Νευροκοπίου	13, 262
Chitty D. J.	183	Gerasimov Th.	171
Χριστοφιλόπουλος A.	38, 209	Gill J.	28, 77
Χρυσόστομος Ἀθηνῶν (Παπαδό- πουλος)	45, 46	Γκίνης Δ.	41, 195
Claeys - Bouuaert F.	265	Goemans M.	74
Classen P.	287	Gough M.	167
Clercq V. de	288	Greenslade S. L.	58
Collura P.	110, 111	Γριτσόπουλος T. 120, 121, 122, 123, 124, 125, 173, 190	
Congar Y. M.- J.	8	Grotz J.	387
Crawford D. S.	87	Guilland R.	174
		Guillou A.	126, 127, 162

Hajjar J.	263, 289, 290	Λυκούρης Ι.	194
Halkin F.	185	Mango C. A.	176
Hammerschmidt E.	5	Μαριδάκης Γ.	203α
Herman E.	14, 83, 84, 285, 296	Ματαράγκας Δ.	273
Herrmann L.	50	Mayne R.	22
Hodges H. A.	219α	Méhat A.	388
Hofmann G.	75, 175, 344	Mercati A.	137
Honig R.	81	Μέρτζιος Κ.	138
Honigmann E.	128	Metz R.	286
Hunger H.	129	Meyier K. A. de	191
Ἰωαννίδης Β.	15, 228	Μιχαηλίδης - Νουάρος Μ.	139, 137
Ἰωάννου Π.	86, 130	Michel A.	23, 62
Jalabert L.	168	Michel O.	389
Janin R.	6, 16, 59, 73, 76, 240	Μιτσίδου Α.	398
Jenkins R. J. H.	176	Molland E.	274
Jones A. H. M.	177	Mondésert Cl.	168
Jonkers E.	36	Μοσχωνάς Δ.	140
Καλογήρου Ι.	229	Μουσικίδης Α.	141
Καρανίκας Δ.	203	Mouterde R.	168
Καραπιτέρης Μ.	297	Mozzillo A.	292
Καρούρης Ι.	17, 18, 19, 255, 258, 259, 291	Μπρατσούρης Π.	264
Karpp H.	4, 295	Μυρτίλος - Ἀποστολίδης Κ.	142
Κατσανεβάκης Β.	335	Μύττας Κ.	325
Κεραμόπουλλος Α.	131	Neill St. Ch.	233
Kirsten E.	298	Nesselhauf H.	63
Κισκήρας Ι.	345	Νικόλαος Ἀξώμης	293
Klostermann R. A.	407	Οἰκονομίδης Ν.	143
Koep L.	302	Olsr J.	28
Kötting B.	272	Ostrogorsky G.	369
Κονιδάρης Γ.	230, 241	Παΐσιος Γ.	144, 145
Κοτσιάνος Στ.	408	Palanque J. R.	64
Κοτσώνης Γερώνυμος	321	Πάλλας Δ.	192
Κουμανούδης Στ.	132	Παναγόπουλος Ι.	261
Kraft H.	60	Παναγιωτάκος Π.	29, 280, 346
Κυριακίδης Στ.	117	Παναγιωτόπουλος Β.	146, 338
Labriolle P. de	55	Παντελεήμων Χίου	294
Λαούδας Β.	133, 176, 178, 179, 242	Παπαδήμας Φ.	326
Last H.	51	Παπαδόπουλος Χ.	147
Laurent V.	61, 77, 78, 134, 135, 180	Παπαδόπουλος Ι.	266
Lefort L. Th.	184	Παπαμιχαήλ Γρ.	45, 46
Le Guillou M. J.	20	Πασχάλης Δ.	148
Leipoldt J.	71	Πατρινάκος Ν.	347
L' Huillier P.	21, 409	Φιλίππαιος Θεόκλητος	275
Lialine Cl.	231	Φιλίππιδης Τ.	204
Λιβιεράτος Ε.	361	Φούγας Μεθόδιος	216, 217, 232, 322, 370
Lobel E.	88	Φρόντζος Κ.	149, 150
Loenertz R. J.	136	Pirvu G.	276
Lüpsen F.	221	Πλάτων Ν.	169

Πολάκης Παρθένιος	243	Θεοχαρίδης Γ.	267
Πολυζωΐδης Γερμανός	337	Θεοδώρου Ε.	268
Poschmann B.	390, 391	Thils G.	234
Pugliese Carratelli G.	170	Till W. C.	71, 157
Richard M.	181	Τιμιάδης Αἰμιλιανός	25, 393
Robert Jeanne καὶ Louis	167, 170	Τωμαδάκης Ν.	182, 245, 246
Roberts C. H.	88	Toumanoff G.	66
Rouse Ruth	233	Τούπκοβα - Ζαΐμοβα Β.	306
Rüthy A.	392	Τούσης Α.	331
Runciman St.	24	Τρεμπέλας Π.	44, 44α, 336
Σβῶλος Α.	206	Τριανταφυλλόπουλος Κ.	402
Scheltema H. J.	80	Τριανταφύλλου Κ.	158
Schmemann A.	30, 31	Troitzky S.	33, 34, 247
Schubart W.	372	Τσακόπουλος Αἰμιλιανός	193
Sepelt F. X.	244	Τσατσαρωνάκη Κ.	159
Serge de Moscou	32	Τσάτσος Θ.	305
Sesan M.	79	Τσερνόγλου Α.	199
Seston W.	68	Van der Wal N.	80
Σγουρίτσας Χρ.	303	Vogt J.	51, 67, 68
Σούλης Γ.	410	Ward M.	248
Σπυριδάκης Κ.	151	Wenger A.	220
Στασινόπουλος Μ.	412	Winogradow W.	26, 394
Steinwenter A.	41α, 299	Winslow B.	235
Στεφανίδης Β.	65, 251	Winterswyl	53
Στεφάνου Κ.	152	Zachariae von Lingenthal K. E.	42
Στούπης Σ.	153	Zananiri G.	219
Στρουμπούλης Δ.	205, 323	Ζέπος Π.	348
Tarchnisvilli M.	163	Ζώης Α.	160, 161
Telfer W.	277	Ζούστης Β.	35
Θέμελης Χρυσ.	154, 155, 156, 196, 201		